

Vereniging Wikimedia Nederland
e-mail: wm-nl@wikimedia.org

Utrecht, 23 november 2008

Geachte leden van de Commissie van de Europese Gemeenschap,

Graag maakt de Vereniging Wikimedia Nederland gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het Groenboek Auteursrecht in de kenniseconomie.

In het Groenboek stelt u een aantal concrete vragen, en daarnaast nodigt u uit commentaar in te dienen over alle andere vraagstukken die in het Groenboek worden aangeroerd. Hiervan maakt Wikimedia Nederland graag gebruik. Eerst gaan wij in op onze rol en geven een aantal overwegingen over de bestaande auteurswetgeving. Daarna volgt een beantwoording van uw vragen.

Een vertaling in het Engels van deze reactie is als bijlage toegevoegd.

Vereniging Wikimedia Nederland en haar auteursrechtenbeleid

Vereniging Wikimedia Nederland is opgericht in 2006 en heeft tot doel om vrije en/of vrij toegankelijke informatie in enigerlei vorm te verzamelen en ontsluiten, vast te leggen en te bevorderen. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de vrijwilligers van de Wikimedia-projecten. Leden van de vereniging zijn in het algemeen ook actief op deze projecten, zoals Wikipedia (vrije encyclopedie), Wikibooks (vrije boeken), Wikinews (vrij nieuws), Wikisource (vrije bronnen) en Wikimedia Commons (vrije foto's en andere media). De Vereniging Wikimedia Nederland is een erkend chapter van de Wikimedia Foundation, die gevestigd is in de Verenigde Staten. Ook deze Foundation heeft een op vrije licenties gericht auteursrechtenbeleid.

Met vrije informatie wordt in dit verband niet zozeer bedoeld dat de informatie gratis is. Vrij moet worden uitgelegd in de zin van GNU Free Documentation Licence (GFDL), dat wil zeggen dat de informatie vrijelijk hergebruikt kan worden, echter met vermelding van de belangrijkste auteurs. De maker geeft met de GFDL licentie iedere gebruiker de vrijheid om zijn werk te kopiëren, te veranderen, elders te gebruiken, etc. Daarbij geldt de voorwaarde dat ook het gewijzigde werk weer onder dezelfde licentie valt. De GFDL is een voorbeeld van een vrije licentie. Er vindt afstemming plaats met andere vrije licenties, zoals Creative Commons die heeft ontwikkeld, met het oog op het versterken van openheid en interoperabiliteit.

Wikipedia, als een van de projecten van de Wikimedia Foundation, is dus een 'rechtenvrije' encyclopedie.

Overwegingen over de bestaande auteurswetgeving

Het Groenboek neemt de bestaande auteurswetgeving als uitgangspunt en signaleert aan de hand daarvan een aantal mogelijke knelpunten. Met name wordt ingegaan op verschillen in nationale wetgeving (en/of uitvoering) waardoor rechtsonzekerheid kan ontstaan. Ons inziens zou er daarnaast

aandacht moeten zijn voor een aantal meer fundamentele vragen over het auteursrecht. Zo stelt het Groenboek in paragraaf 1.2 (Bestek van het Groenboek) dat 'een hoog niveau van bescherming van het auteursrecht [...] van fundamenteel belang [is] voor intellectuele schepping'. Bij de totstandkoming van de auteurswetgeving werd inderdaad een hoog beschermingsniveau van fundamenteel belang beschouwd voor intellectuele schepping. In de huidige maatschappij is dat echter geen vanzelfsprekendheid. Een groeiend aantal auteurs (onder andere musici en schrijvers) doet geheel of gedeeltelijk afstand van zijn/haar auteursrecht. Niet alleen via internet - waarop steeds meer werken vrijgegeven worden; bekende voorbeelden zijn de Wikimedia-projecten zoals Wikipedia en Commons, maar bijvoorbeeld ook Flickr en Tribe of Noise - maar ook in meer traditionele media als boeken. Dit betekent niet dat deze auteurs ophouden met het scheppen van werken. Het (gedeeltelijk) afstand doen van het auteursrecht betekent voor deze auteurs juist een zekerheid dat hun werken een lang leven beschoren zal blijven. Door de laagdrempelige verspreiding van werken via internet bereiken auteurs een veel groter publiek dan via de traditionele uitgevers.

Ook de levendige opensoftware-industrie laat zien dat het gebruik van vrije licenties wel degelijk interessant kan zijn voor de producenten.

Andere maatschappelijke trends

Publieksgerichte media

Daarnaast bestaat er een sterke trend dat traditionele media, zoals kranten en tijdschriften, hun inhoud gratis ter beschikking stellen. Zij verkrijgen hun inkomsten steeds vaker via adverteerders, in plaats van via betalende abonnees. De websites van veel kranten zijn dan ook rijkelijk voorzien van advertenties. De consumenten van deze producten betalen dus niet meer voor de inhoud hiervan, maar alleen voor het transport van de informatie naar hun woning of werkplek. Ook veel televisie- en radioprogramma's zijn gratis te beluisteren via internet. Wat is dan nog het werkelijk belang van de programmakers om hun auteursrechten te beschermen, als zij in de praktijk toch geen inkomen verkrijgen uit latere verspreiding? De belangen van de gebruikers van die programma's zijn wellicht groter dan de belangen van de producenten. Een vrij gebruik van krantenartikelen, televisieprogramma's etc, zorgt voor een verdere verspreiding van informatie, en daarmee een beter gebruik van de relevante delen daarvan. Ook anderssoortige werken, die traditioneel een commercieel oogmerk hebben, worden in toenemende mate door auteurs gratis verspreid (denk bijvoorbeeld recent aan cd's van Radiohead en Marillion).

Overheden

Ook verschillende overheden hebben een beleid ontwikkeld om informatie op enige manier vrij te geven. Zo staat op de website van de Europese commissie het volgende:

Auteursrechtenaanduiding

© Europese Gemeenschappen, 1995-2008

Reproductie met bronvermelding toegestaan, tenzij anders vermeld. Indien voor de reproductie of het gebruik van tekstfragmenten of multimedia-informatie (geluid, beelden, software enz.) voorafgaande toestemming vereist is, wordt hiermee de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk aangegeven worden.

De Europese overheden zouden in dit verband een voorbeeld kunnen nemen aan het beleid van de Amerikaanse overheid. In de V.S. is alle informatie die door de federale overheid wordt verzameld vrij beschikbaar. In de EU is dat niet het geval. Dit heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat NASA-foto's overal op internet, in kranten, boeken en tijdschriften, te vinden zijn en dat de ESA-foto's nauwelijks verspreid

worden. Dit heeft ook gevolgen voor de publieke opinie. De NASA is hierdoor veel bekender, en wellicht ook populairder dan de ESA. Dit werkt ook door in projecten als Wikipedia. Zelfs op de Franstalige Wikipedia is het artikel over de NASA veel diepgaander, interessanter en beter geïllustreerd, dan dat van de ESA (stand van zaken op 10 oktober 2008).

Samenwerking

De huidige internetmaatschappij is steeds meer gericht op samenwerking. Om effectief samen te werken voldoet het traditionele auteursrecht niet en is gebruik van vrije licenties noodzakelijk. De samenwerking via internet is internationaal. In de Wikimedia-projecten wordt dat heel duidelijk; artikelen worden vertaald onder dezelfde vrije licenties, en er is een gemeenschappelijke beeldbank. Door deze internationale samenwerking ontstaat onduidelijkheid over de toepasselijke auteurswetgeving: niet alleen doordat de wetgeving van EU-landen onderling verschilt, maar ook doordat de EU-wetgeving (sterk) afwijkt van de auteurswetgeving in landen buiten de EU (bijvoorbeeld in de Verenigde Staten van Amerika).

De traditionele auteur?

In het Groenboek lijkt een onderscheid gemaakt te worden tussen de traditionele auteur en de auteur die (zijn) content (bijvoorbeeld op weblogs) publiceert (de "amateur-auteur"); aan de eerste lijkt in het Groenboek een hoger beschermingsniveau toegekend te worden. Dit is echter een kunstmatig onderscheid: beide zijn auteur en verdienen een gelijke bescherming. Immers, waar nimmer onderscheid is gemaakt tussen de amateur-schilder en de professionele schilder, ligt een onderscheid tussen bijvoorbeeld de weblogauteur en overige auteurs niet voor de hand. Bovendien kan dezelfde persoon in verschillende rollen optreden. Een wetenschapper kan bijvoorbeeld zowel een weblog bijhouden en een eigen boek publiceren als in wetenschappelijke tijdschriften publiceren.

Doordat in het Groenboek uitgegaan wordt van de bestaande auteurswetgeving, lijken de onderzoeker/student en de auteur tegenover elkaar geplaatst te worden, waarbij beiden tegenstrijdige belangen zouden hebben. Dit lijkt voorbij te gaan aan het feit dat de onderzoeker/student in het algemeen ook auteur is. De rechtsregel die een persoon in zijn rol als auteur beschermt, beperkt hem/haar in zijn rol als onderzoeker/student. Dit vraagt om een zeer zorgvuldige beschouwing van de belangen van auteurs: het beschermen van het auteursrecht van een auteur is niet in het belang van alle auteurs, in het bijzonder niet in het belang van die auteurs die zelf onderzoeker/student zijn. Het zou in het belang van de ontwikkeling en de betaalbaarheid van het onderwijs zijn als meer werken met een beperkter auteursrecht zouden verschijnen.

Het standpunt van Wikimedia Nederland

Gezien bovenstaande overwegingen en de doelstelling van de Vereniging zou het uitgangspunt voor auteurswetgeving moeten zijn:

het belang van de instandhouding, ontwikkeling en verspreiding van intellectuele schepping

De auteurswetgeving dient er toe te leiden dat kennis en cultuur ontwikkeld worden en dat de vooruitgang daarvan bewerkstelligd wordt. De auteurswetgeving zou minder op exclusiviteit, en meer op samen delen gericht moeten zijn. Er is een nieuw economisch model in opkomst waarin exclusiviteit niet meer vanzelfsprekend is, of zelfs contraproductief is. Het delen van kennis en cultuur is van fundamenteel belang voor hedendaagse intellectuele schepping. Dit uitgangspunt impliceert derhalve niet per se de bescherming van enkel de rechthebbende.

Wellicht suggereert bovenstaande dat de Vereniging Wikimedia Nederland het auteursrecht zeer wil beperken. Dat is niet het geval. In het bijzonder wil Wikimedia Nederland niet tornen aan reeds bestaande rechten. Dit beleid werkt diep door in de informatie die op de Wikimedia-projecten

beschikbaar is. Alle informatie en media zijn in die projecten beschikbaar onder vrije licenties, en kunnen onbeperkt en zonder toestemming elders worden hergebruikt. Wikimedia Nederland wil enkel benadrukken dat het beschermen van de belangen van een rechthebbende niet vanzelfsprekend hoeft te zijn, en zelfs indruist tegen andere - zeer zwaarwegende - belangen, zoals goed en betaalbaar onderwijs en het fundamentele recht van een ieder op ontwikkeling.

Balans en keuzemogelijkheden

De Vereniging Wikimedia Nederland constateert dat in het Groenboek herhaaldelijk gesproken wordt over 'de juiste balans'. Er wordt echter niet toegelicht hoe die juiste balans er uit ziet; wanneer de belangen van de verschillende betrokkenen in balans zijn. Het Groenboek lijkt te suggereren dat er sprake is van 'de juiste balans' indien de rechten van de auteur voldoende beschermd worden. Volgens Wikimedia Nederland wordt het belang van de gebruiker hierin onvoldoende gekend en is van 'de juiste balans' in ieder geval geen sprake (meer) indien gebruikers door aanpassingen van de auteurswetgeving in hun nu bestaande rechten beperkt worden.

Wat Wikimedia Nederland wel van belang vindt, is dat auteurs zich bewust zijn van de keuzemogelijkheden die zij hebben als zij een werk scheppen, waardoor auteurs bij de schepping kunnen afwegen of zij (in het ene uiterste) hun werk volledig vrij willen geven, dan wel (in het andere uiterste) ervoor kiezen hun werk volledig te beschermen. Daarnaast ligt het voor bepaalde auteurs wellicht in de rede dat hun werk automatisch wordt vrijgegeven. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn voor auteurs die in opdracht van de rijksoverheid werken aan voorlichtingsmateriaal.

De huidige auteurswetgeving vereist een actieve handeling van de auteur om kenbaar te maken dat hij op basis van het auteursrecht anderen vrijheden wil geven om zijn werk te kopiëren of verder te verspreiden. De maker kan hiermee uitbreiding geven aan de beperkingen, die al opgenomen zijn in het stelsel van het auteursrecht. Voor een aantal auteurs geldt dat zij een (financieel) belang hebben bij het zo min mogelijk beperken van het auteursrecht. In het algemeen zal echter gelden dat de auteur zich niet realiseert dat hij een keuze heeft: namelijk om zijn werk al dan niet vrij te geven, en welke mogelijkheden er bestaan tussen de twee uitersten, exploitatie op basis van exclusiviteit ofwel het volledig in het publiek domein plaatsen. Dit laatste is binnen de EU zelfs niet mogelijk.

Vraagpunten uit het Groenboek

Hieronder volgt de reactie van Wikimedia Nederland op de vraagpunten uit het Groenboek.

Inleiding

Algemene vraagstukken

(1) Moeten contractuele afspraken tussen rechthebbenden en gebruikers over de toepassing van auteursrechtelijke beperkingen worden aangemoedigd of moeten daarvoor richtsnoeren worden opgesteld?

Deze vraag verraadt een vooronderstelling die op gespannen voet staat met het streven de kennissamenleving te ontwikkelen. De ontwikkeling van de kennissamenleving berust in belangrijke mate op mensen en organisaties die zowel rechthebbende als gebruiker zijn en die ervoor kiezen werk op voet van gelijkheid met elkaar te delen. De gebruikers hebben evengoed aanspraak op een hoogwaardige rechtsbescherming als de rechthebbenden van werken. Regelgeving eenzijdig blijven richten op verhoudingen uit het industriële tijdperk werkt averechts voor de ontwikkeling van de kennissamenleving. Belemmeringen voor hergebruik van werken remmen immers de gewenste verspreiding en ontwikkeling van kennis.

Dit raakt niet alleen de inhoud van het auteursrecht, maar ook de wijze waarop dit vorm krijgt en wordt gehandhaafd. Het auteursrecht regelt niet alleen verhoudingen tussen professionele partijen en passieve consumenten of professionele partijen onderling. Steeds meer gewone burgers vermengen 'maken' en 'gebruiken'. Het auteursrecht kan alleen zijn rechtskarakter behouden als het voor dit soort gebruikers kenbaar is. Dit is een vraagstuk waarmee de Wikimedia-projecten voortdurend te maken hebben.

(2) Moeten contractuele afspraken tussen rechthebbenden en gebruikers over andere aspecten niet onder de auteursrechtbeperkingen vallen, worden aangemoedigd of moeten daarvoor richtsnoeren of modellicenties worden opgesteld?

In elk geval bepleiten wij dat vrije licenties aangemoedigd moeten worden. De ontwikkeling van vrije licenties als de GFDL en Creative Commons vindt momenteel plaats binnen de samenleving zonder directe overheidsbemoediging of regelgeving. Deze manier van werken is flexibel en doet recht aan het gegeven dat het succes van dit soort licenties niet kan worden afgedwongen, maar dat het afhangt van aanvaarding door makers en gebruikers over de hele wereld. Het ligt voor de hand dat dit er ook toe zal leiden dat organisaties als de Free Software Foundation en Creative Commons ook de onderlinge afstemming van licenties zullen verbeteren.

Een belangrijke stimulans voor de kenniseconomie, vooral als het gaat om kleinschalige bedrijven, is dat publiek gefinancierd materiaal standaard onder een passende vrije licentie beschikbaar komt. Vernieuwende bedrijven kunnen dan ook als zij klein zijn met nieuw aanbod op basis van bestaand materiaal komen. Hetzelfde geldt voor particulieren, bijvoorbeeld binnen de Wikimedia-projecten. Kaartmateriaal met plaatsgebonden informatie voor iedereen onder vrije licentie beschikbaar, kan als voorbeeld voor dit soort ontwikkelingen gelden.

Het voorbehouden van auteursrecht voor publiek gefinancierd materiaal zou alleen mogelijk moeten zijn bij uitzondering. Dit zou dan per geval aan een uitdrukkelijk besluit van een volksvertegenwoordiging moeten worden gebonden. Medewerkers van publiek gefinancierde instellingen zouden ook principieel het recht moeten hebben om hun werk onder vrije licentie te publiceren.

(3) Is een benadering op basis van een opsomming van niet-verplichte beperkingen passend in het licht van de evoluerende internettechnologie en de heersende economische en sociale verwachtingen?

Het Groenboek wijst zelf al op de groei van grensoverschrijdende informatieuitwisseling. Voor de Wikimedia-projecten die niet aan landsgrenzen zijn gebonden, zijn verschillen in regelgeving niet werkbaar. Een redelijke oplossing is dat indien een uiting ergens in de EU rechtmatig onder een beperking valt, het gebruik daarvan binnen grensoverschrijdende media niet meer kan worden aangevochten.

(4) Dienen bepaalde categorieën van beperkingen verplicht te worden gesteld om meer rechtszekerheid te waarborgen en de begunstigen van de beperkingen een betere bescherming te garanderen?

(5) Zo ja, welke?

Beperkingen zijn wenselijk met betrekking tot:

- *Door c.q. in opdracht van de overheid gemaakte werken.*
- *Verweesde werken.*
- *Werken die zich in de openbare ruimte bevinden (panoramarecht).*

Beperkingen: Specifieke vraagstukken

Beperkingen ten gunste van bibliotheken en archieven

(6) Dient de beperking voor bibliotheken en archieven ongewijzigd te blijven omdat de uitgevers zelf onlinetoegang tot hun catalogi zullen ontwikkelen?

De belangen van bibliotheken en archieven kunnen parallel lopen met die van Wikimedia-projecten. Wikimedia-gebruikers zijn ook gebruikers van bibliotheken en archieven en hebben er in dat opzicht belang bij dat zij hun werk goed kunnen doen. Bibliotheken en archieven hebben een brede publieke functie. Het is onjuist om hun taak alleen te benaderen vanuit het paradigma van de industriële samenleving, gekenmerkt door een scherpe scheiding tussen een grote massa van consumenten en een beperkte groep producenten die vooral belang heeft bij het uitsluiten van gebruik zonder vergoeding. De kennissamenleving wordt in belangrijke mate gedragen door mensen en organisaties die zowel consument als producent zijn en juist belang hechten aan het vrijelijk delen van informatie. Zij hebben evengoed aanspraak op een hoogwaardige rechtsbescherming.

(7) Moeten voor het publiek toegankelijke bibliotheken, onderwijsinstellingen, musea en archieven licentieregelingen aangaan met de uitgevers om de toegankelijkheid van de werken te verhogen? Zijn er voorbeelden van succesvolle licentieregelingen voor de online toegang tot bibliotheekverzamelingen?

De situatie op dit moment leidt door een gebrek aan harmonisatie tot onduidelijkheid over hergebruik dat is toegestaan omdat het werk in het publieke domein is gevallen. Op dit punt is actieve voorlichting gewenst. Er zijn gevallen bekend waarin publieke instellingen met verwijzing naar het auteursrecht vergoedingen vragen voor het beschikbaar maken van niet auteursrechtelijk beschermde reproducties van werken, die niet meer auteursrechtelijk beschermd zijn. Voor dit soort werken zijn licentieregelingen dus niet nodig.

Vanuit de publieksfunctie van bibliotheken, onderwijs, musea en archieven is het in de informatiesamenleving van wezensbelang dat de licentieregelingen voor deze instellingen en hun gebruikers ook ruimte scheppen om actief (her-)gebruik te maken van hun materiaal. Hierbij valt te denken aan metadata, citaten, beknopte artikelen, plaatjes in beperkte resoluties, samples en dergelijke als publiek domein of onder een vrije licentie beschikbaar komen. Dit geldt nog sterker voor materiaal dat inmiddels deel uitmaakt van het publiek domein. Het is ongerijmd en onaanvaardbaar dat publiek gefinancierde instellingen materiaal uit het publiek domein via het auteursrecht voor het publiek ontoegankelijk maken.

Ook een project als Wikisource is uitdrukkelijk gericht op het ontsluiten van belangrijke bronnen. In feite zijn die hierbij gebruikte vrije licenties een voorbeeld voor het toegankelijk maken van werken. Er is vaak een nadere inspanning nodig om een werk echt toegankelijk te maken. Licentieregelingen van uitgevers die feitelijk dit soort projecten uitsluiten werken dan ook averechts.

(8) Moet het toepassingsgebied van de beperking voor publiek toegankelijke bibliotheken, onderwijsinstellingen, musea en archieven worden verduidelijkt met betrekking tot:

- (a) formaatwijziging;
- (b) het aantal kopieën dat toegestaan is volgens de beperking;
- (c) het scannen van volledige verzamelingen in het bezit van bibliotheken?

(9) Dient de wet te worden verduidelijkt in verband met de vraag of het scannen van werken in het bezit van bibliotheken met het doel om de inhoud ervan doorzoekbaar te maken op het internet, buiten het toepassingsgebied valt van de huidige beperkingen op het auteursrecht?

(10) Is er nog een wettelijk instrument van de Gemeenschap nodig om het probleem van de verweesde werken te behandelen, dat verder gaat dan de Aanbeveling van de Commissie van 24 augustus 2006 (2006/585/EG)?

Ja. Het auteursrecht is mede bedoeld om verspreiding van werken te bevorderen. De huidige regels leiden tot het tegengestelde effect. Door de onzekerheid wordt in de hand gewerkt dat werken uit beeld raken, zonder dat hiermee belangen van de maker zijn gediend. Een oplossing hiervoor zou zijn om het algemeen automatisch geldende auteursrecht aan een kortere termijn te binden en verlenging daarvan afhankelijk te maken van een vorm van registratie.

Er moet een eenvoudige procedure zijn waarbij het na voldoende zorgvuldig onderzoek mogelijk is een verweesd werk onder vrije licentie opnieuw te publiceren. Als hierbij een 'gelijk delen'-clausule wordt toegepast, kan een naderhand opduikende rechthebbende hier zelfs baat bij hebben: als het werk zo meer aandacht krijgt bestaat de kans dat partijen die het als onderdeel van exclusieve producties willen gebruiken hem voor een licentie benaderen.

Het telkens verlengen van de beschermingstermijn maakt het probleem van de verweesde werken steeds groter. Door de langere tijdsduur zal de inspanning om het werk voor hedendaagse gebruikers toegankelijk te maken vaak toch al groter worden door wijzigingen in zaken als spelling en technologie. Tegelijk wordt het steeds moeilijker om te achterhalen of er nog een rechthebbende is. Cultuurgoed dat minder populair is loopt daardoor een verhoogd risico om feitelijk ontoegankelijk te worden. De voordelen die een beperkte groep rechthebbenden geniet van een langere beschermingstermijn voor een kleine groep populaire werken compenseren niet het maatschappelijk nadeel van het ontoegankelijk worden van een veel groter aantal minder bekende werken.

(11) Indien dat het geval is, moet dit dan gebeuren via een wijziging van de Richtlijn van 2001 betreffende het auteursrecht in de informatiemaatschappij of via een afzonderlijk instrument?

Er moet vooral rechtszekerheid worden geboden aan gewone burgers die te goeder trouw handelen. Hiervoor is de wijze van handhaving vaak belangrijker dan de materiële regeling.

(12) Hoe moeten de grensoverschrijdende aspecten van het vraagstuk van de verweesde werken worden aangepakt om ervoor te zorgen dat de oplossingen waarvoor in de verschillende lidstaten wordt gekozen in de hele EU worden erkend?

Als een werk ergens binnen de EU legitiem gepubliceerd wordt in een grensoverschrijdend medium, moet dit niet in weer in een andere lidstaat kunnen worden aangevochten.

Beperking ten behoeve van mensen met een handicap

(13) Moeten mensen met een handicap licentieregelingen sluiten met de uitgevers om hun toegang tot werken te verbeteren? Zo ja, welke vormen van licentieregeling zouden hier het beste passen? Bestaan er al licentieregelingen om mensen met een handicap een betere toegang te verlenen tot werken?

De kracht van vrije licenties die afgeleid werk toestaan, is dat zij mensen met een handicap non-discriminatoire toegang bieden tot uitingen. Dit levert een omvangrijk pakket op, waarvan verschillende aanbieders en technologieën van toegankelijkheid in vrije concurrentie gebruik kunnen maken. De licenties op Wikimedia-projecten geven iedereen de mogelijkheid om ze door

hergebruik beter af te stemmen op bepaalde doelgroepen. Zolang het resultaat maar weer onder een vrije licentie beschikbaar is, kan dit zowel ideëel als commercieel worden opgepakt.

(14) Dienen er dwingende voorschriften te zijn die bepalen dat werken in een welbepaald formaat beschikbaar moeten worden gemaakt voor mensen met een handicap?

Een vrije licentie die afgeleid werk toestaat is veel doelmatiger en toekomstbestendiger dan het voorschrijven van formaten.

(15) Moet er een verduidelijking komen dat de huidige beperking voor mensen met een handicap van toepassing is op andere handicaps dan visuele en auditieve handicaps?

Een vrije licentie die afgeleid werk toestaat is veel doelmatiger en toekomstbestendiger dan het benoemen van handicaps.

(16) Zo ja, welke andere handicaps moeten worden opgenomen als zijnde relevant voor de verspreiding van kennis via het internet?

(17) Moeten de nationale wetgevingen verduidelijken dat aan de begunstigden van de beperking voor mensen met een handicap geen vergoeding mag worden gevraagd voor het gebruik van een werk om dit in een toegankelijk formaat te laten omzetten?

(18) Moet Richtlijn 96/9/EG betreffende de rechtsbescherming van databanken een specifieke beperking bevatten ten gunste van mensen met een handicap die zowel zou gelden voor originele als sui generis databanken?

3.3 Verspreiding van werken voor onderwijs- en onderzoeksdoeleinden

(19) Moet de wetenschappelijke en onderzoeksgemeenschap licentieregelingen afsluiten met uitgeverij om hun toegang tot werken voor onderwijs- en onderzoeksdoeleinden te verbeteren? Zijn er voorbeelden van succesvolle licentieregelingen die het online gebruik van werken voor onderwijs en onderzoek mogelijk maken?

Onderwijs en onderzoek zijn bij uitstek voorbeelden van terreinen waar een scheiding tussen rechthebbenden en gebruikers niet vanzelfsprekend is. Docenten zijn van oudsher ook makers van leermiddelen. Het onderwijs heeft daarom ook groot belang bij de ruimte die eindgebruikers wordt geboden (vraag 24). Op basis van vrije licenties zijn niet alleen Wikipedia en WikiWoordenboek ontstaan, maar ook Wikibooks en Wikiversity die uitdrukkelijk op onderwijsdoeleinden zijn gericht. Deze benadering draagt ook bij aan de empowerment en betrokkenheid van personen die zich overal ter wereld bezig houden met het verzamelen en ontwikkelen van onderwijsmateriaal, een van de doelstellingen van de Wikimedia Foundation. Het voordeel van vrije licenties is dat de bureaucratische rompslomp die voortvloeit uit de eis van billijke vergoedingen, wordt vermeden. Voor zover toch billijke vergoedingen worden gehanteerd is het redelijk dat hiervoor ook een redelijk tijdsbestek geldt, waarna het werk vrij bruikbaar wordt.

(20) Moet de beperking voor onderwijs en onderzoek worden verduidelijkt om tegemoet te komen aan moderne vormen van leren op afstand?

(21) Moet er worden verduidelijkt dat de beperking voor onderwijs en onderzoek niet alleen betrekking heeft op materiaal dat in klaslokalen of onderwijsinstellingen wordt gebruikt, maar ook voor gebruik van werken voor thuisstudie?

(22) Moeten er verplichte minimumvoorschriften komen ten aanzien van de lengte van de uittreksels van werken die gereproduceerd of beschikbaar gesteld mogen worden voor onderwijs- en onderzoeksdoeleinden?

(23) Moet er een verplichte minimumvereiste zijn dat de beperking zowel betrekking heeft op onderwijs als op onderzoek?

Door de gebruiker gemaakte inhoud

(24) Moeten er nauwkeuriger regels zijn over de handelingen die eindgebruikers al dan niet mogen verrichten wanneer ze gebruik maken van materiaal dat door het auteursrecht is beschermd?

Nee. Het ontwikkelen van nauwkeurige regels leidt tot een juridisering die op zichzelf schadelijk is voor de ontwikkeling van de kenniseconomie. Binnen het continentale Europese auteursrecht zou meer ruimte moeten zijn voor een open stelsel van beperkingen voor eindgebruikers, vergelijkbaar met de Anglo-Amerikaanse 'fair use'-doctrine. De rechtsonzekerheid die het gevolg is van dit onderscheid belemmert een wereldwijde samenwerking van eindgebruikers. In ieder geval dient er een rechtsingang te bestaan waarbij getoetst kan worden of contractuele afspraken op basis van het auteursrecht geen onevenredige belemmering zijn van de publieke belangen, die het auteursrecht ook beoogt te beschermen.

Een benadering kan zijn om bestaande beperkingen van het auteursrecht als citaat- en panoramarecht een bredere strekking te geven. Om de rechtszekerheid te bevorderen is het wenselijk de totstandkoming te stimuleren van gemeenschappelijke normen en eenvoudige procedures ("wizards") die samenwerking en hergebruik bevorderen door de gebruiker die ze navolgt te vrijwaren van juridische problemen.

(25) Moet er in de Richtlijn een beperking worden opgenomen voor door de gebruiker gemaakte inhoud?

Deze vraag verraadt een vooronderstelling die op gespannen voet staat met het streven de kennissamenleving te ontwikkelen. De ontwikkeling van de kennissamenleving berust in belangrijke mate op mensen en organisaties die zowel rechthebbende als gebruiker zijn en ervoor kiezen werken op voet van gelijkheid met elkaar te delen. Bijvoorbeeld binnen Wikimedia-projecten hebben zij laten zien dat ze het werk van traditionele uitgevers kunnen evenaren of overtreffen. Zij hebben evengoed aanspraak op een hoogwaardige rechtsbescherming. De formulering "door de gebruiker" ziet dit over het hoofd. Deze 'rechthebbende gebruikers' hebben wel belang bij een verruiming van de handelingen die een gebruiker in het algemeen zijn toegestaan (zie ook vraag 24).

Tot slot

De veranderende wijze waarop werken tot stand komen en waarop een groeiende groep auteurs en de samenleving tegen het auteursrecht aankijken, vraagt om een andere benadering van de auteurswetgeving. Het belang van de instandhouding, ontwikkeling en verspreiding van kennis en cultuur dient voorop te staan. De auteurswetgeving dient erop gericht te zijn dat de vooruitgang daarvan wordt bewerkstelligd. De exclusiviteit waarop de huidige auteurswetgeving is gebaseerd, is niet langer vanzelfsprekend en zelfs contraproductief. De huidige en toekomstige omstandigheden vragen om een nieuwe benadering: auteurswetgeving zou minder op exclusiviteit en meer op samen delen en samen ontwikkelen gericht moeten zijn. Het delen van kennis en cultuur is van fundamenteel belang voor de kennissamenleving.

Ondertekening

De Vereniging Wikimedia Nederland hoopt met deze reactie een zinvolle bijdrage te hebben geleverd aan de discussie over dit onderwerp binnen de EU. Wij zijn graag bereid om onze standpunten indien u dat wenst mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Ellywa

Voorzitter van de Vereniging Wikimedia Nederland

Deze reactie is tot stand gekomen in samenwerking met de leden van de "Groep Groenboek", en is beschikbaar onder de GNU Free Documentation License (GFDL). De inhoud van deze brief mag daarom zonder vooraf toestemming te vragen worden hergebruikt mits het nieuwe product ook onder de GFDL-licentie valt en mits de belangrijkste auteurs worden vermeld. De licentie is hier te vinden: <http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>. De auteurs van deze brief staan in de geschiedenis van het artikel Groep Groenboek op de Wikimedia website, zie http://nl.wikimedia.org/w/index.php?title=Groep_Groenboek&action=history

Vereniging Wikimedia Nederland
e-mail: wm-nl@wikimedia.org

ENGLISH TRANSLATION OF THE REACTION OF WIKIMEDIA NEDERLAND

Utrecht, 23 november 2008

Dear members of the Commission of the European Communities,

Vereniging Wikimedia Nederland (Association Wikimedia Netherlands) would like to use this opportunity to react on the green paper on Copyright in the Knowledge Economy.

In the green paper you ask several specific questions, and you invite to comment on other issues that are touched in the green paper. Wikimedia Nederland would like to accept this invitation. First we will elaborate on our role and give some considerations on the existing legislature.

Vereniging Wikimedia Nederland and her copyright policy

Vereniging Wikimedia Nederland is an association under Dutch law founded in 2006 and has the objective to collect, disclose, secure and promote free and/or freely accessible information of any shape. To reach this objective the association cooperates closely with the volunteers of the Wikimedia projects. Members of the association are generally also active on these projects, such as Wikipedia (free encyclopedia), Wikibooks (free books), Wikinews (free news), Wikisource (free sources) and Wikimedia Commons (free photos and other media). Vereniging Wikimedia Nederland is a recognized chapter of the Wikimedia Foundation, which is incorporated in the United States of America. Also this foundation has a policy directed towards the uptake of free licenses.

Free information in this context does not mean that the information is *for free* (gratis) as such. Free should be explained in the sense of the GNU Free Documentation License (GFDL), which means that the information can be re-used freely, however with attribution of the main authors. Authors using a free license such as the GFDL give everybody the right to copy, change and use the work somewhere else, et cetera, under the provision that the derivative is published under the same license. To develop openness and interoperability work is in progress to harmonise existing free licenses, e.g. those developed by Creative Commons.

Wikipedia, as one of the projects of the Wikipedia Foundation, is in this sense a **freely licensed** encyclopedia.

Considerations on the current copyright legislation

The green paper uses the existing copyright legislation as a starting point, and based on that, signals several possible bottle-necks. Especially the differences in national legislation that can lead to legal uncertainty are treated. In our view, attention should also be given to some more fundamental questions on the copyright. In that respect, the green paper states in paragraph 1.2 (the scope of the green paper): "A high level of copyright protection is crucial for intellectual creation".

At the creation of the copyright legislation a high level of protection was indeed deemed as a fundamental importance for intellectual creation. In the current society, however, this no longer holds true in all cases. A growing number of authors (amongst which musicians and writers) renounce their copyright on created works, either completely or in part. This occurs not only on the internet, where

more and more works are released under a free license (e.g. Wikipedia, Wikipedia Commons, Flickr, Tribe of Noise), but also in more traditional media such as books.

This does not mean that these authors stop creating works; on the contrary. The (partially) renounced copyright gives these authors a security that their works will have a long lifetime. Through the easy accessibility and quick spreading via the internet authors reach a much larger audience than via traditional publishers.

Also the lively open software industry has shown that the use of a free license can be interesting for the producers.

Other societal trends

Public directed media

There is also a strong trend within traditional media, such as newspapers and magazines, that they provide their content for free. More and more often, they receive their income through advertisement instead of from paying subscribers. The websites of many newspapers display an abundance of advertisements. The consumers of these products therefore no longer pay for the content of these websites, but only for the transport of the information to their home or workstation. Many television and radio shows can also be viewed and listened to for free via the internet. The interests of the users of the shows might be much larger than the interests of the producers. A free use of newspaper articles, television shows etc. leads to a further spread of information and therewith a better use of the relevant parts of these. Also, different works, which traditionally only had commercial intentions, are increasingly spread by the authors for free (think for instance of the cd's of Radiohead and Marillion).

Governments

Harmonization also lacks in policies to release public sector information. For example, the website of the European Commission states:

© European Communities, 1995-2008

Reproduction is authorized, provided the source is acknowledged, save where otherwise stated.

Where prior permission must be obtained for the reproduction or use of textual and multimedia information (sound, images, software, etc.), such permission shall cancel the above-mentioned general permission and shall clearly indicate any restrictions on use.

European governments could, in this perspective, take an example from the American government. In the United States of America all information that is collected by the federal government is freely available in the *public domain* (free of any copyright). In the European Union this is not the case. As a consequence, for example, photos made by NASA can be found everywhere on the internet, in newspapers, books and magazines, while photos by ESA are barely spread. This influences public opinion: NASA is much more known and perhaps also more popular than ESA. In projects such as Wikipedia this is also reflected. Even on the French language Wikipedia the article on NASA is much more in depth, interesting and better illustrated than the article on ESA (as of October 10, 2008).

Collaboration

The current information society is more and more directed towards collaboration. The traditional copyright is not in all respects fit for authors to cooperate effectively. The use of free licenses is therefore necessary, as becomes clear in the Wikimedia projects, where articles are being translated under the same free licenses and a shared media database has been set up (Wikimedia Commons). The applicable copyright within these projects remains unclear in some respects, not only because the legislation differs between the EU member states themselves, but also because it differs from copyright legislation in countries outside the European Union, such as the United States of America.

The traditional author?

It seems that in the green paper a separation is made between traditional authors and "amateur" authors of for instance weblogs. For the first category a high level of protection is suggested. This, however, is an artificial separation: both categories consist of authors and deserve a similar treatment. After all, distinction between an amateur and a professional painter has never been made, so a similar distinction between types of author does not seem logical. Moreover, one person can operate in different roles. A scientist can publish on a weblog, publish a book and publish in scientific magazines.

Because the green paper takes the existing copyright legislation as a starting point, the researcher/student and the author seem to be located in an opposing position, where both would have conflicting interests. This seems to ignore the fact that the researcher/student is generally also an author. The legal construction protecting authors restricts the same persons in their role as a researcher/student. A very careful consideration of author interests is therefore required: copyright protection of one author is not necessarily in the best interest of all authors, especially not in the best interest of the authors which are researcher/student themselves. For the development and affordability of education it would be beneficial if more works were published under a more limited copyright.

The view of Wikimedia Nederland

Given the above considerations and the objectives of Wikimedia Nederland the main point for copyright legislation should be:

the maintenance, development and distribution of intellectual creations

Copyright legislation should benefit the development of knowledge and culture and progress in general. The copyright legislation should not rest upon exclusive rights but should be aimed at co-operation and sharing.

A new economic model is arising in which exclusive rights are no longer in all cases beneficial. On the contrary, exclusive rights might be counter-productive. The sharing of knowledge and culture is of fundamental importance to contemporary intellectual creations. Therefore, this perspective does not, per se, involve the protection of the author.

The above does not imply that Wikimedia Nederland wants to introduce many limitations on copyright laws. In particular Wikimedia does not advocate limiting existing rights. All Wikimedia projects respect existing rights, which has thorough effects on the information available on the Wikimedia projects.

All information and all media-files in these projects are made available under free licenses that allow re-use and modification without authorization. Wikimedia Nederland only wishes to emphasize that the protection of the interests of authors should be balanced against other important public interests, such as good and affordable education and the fundamental right of everyone to development.

Balance and options

Vereniging Wikimedia Nederland notices that, in regard to the interests of stakeholders, the phrase 'the right balance' is mentioned several times in the green paper. What this balance should be however is not described. The paper seems to suggest that a 'right balance' exist if the author's rights are sufficiently protected. Wikimedia Nederland believes that the interests of the user are not sufficiently considered in this context, and that there is no (longer a) 'right balance' at all if the existing rights of the user are limited through adaptations in copyright legislation.

Wikimedia Nederland does however recognize the importance of stimulating authors' awareness of the options they have regarding the protection of their works, especially the choices existing between

on the one hand completely releasing them into the public domain and full exclusivity on the other hand. Besides that, it might be logical to release the work into the public domain for certain specific authors automatically. This could be the case, for instance, for authors working in public service.

The current copyright legislation demands for authors to actively make it known that he or she would like to give others the right to copy or redistribute his or her work. The author can herewith extend the limitations of the copyright which are already provided for in the legislation. As far as the copyright of their works are concerned, a number of authors have a (financial) interest in the widest dissemination possible.

As it is, in general, many authors will however probably not even realize they have a choice to release the work under a free license, nor are they aware of the existing legal possibilities between exclusive exploitation and releasing their work into the public domain. The latter is not even possible within some continental European jurisdictions.

Questions from the Green Paper

The reactions by Wikimedia Nederland to the specific questions in the green paper are listed below. The questions themselves are in italic.

Introduction

General Issues

(1) Should there be encouragement or guidelines for contractual arrangements between right holders and users for the implementation of copyright exceptions

This question prepositions an assumption which is on strained terms with the goal of developing a knowledge society. Developing a knowledge society leans heavily on people and organizations that are simultaneously right holders and re-users and choose to share work on an equal footing. Re-users of works are as entitled to first-rate legal protection as right holders are. Basing regulation on relations that stem from the industrial age works contrarily to the goal of developing the knowledge society, because inhibiting re-use of works slows down the desired diffusion and development of knowledge. This not only affects the substance of copyright, but touches the way in which it is shaped and enforced as well. Copyright does not just regulate relations between professional parties and passive consumers or amongst professional parties. More and more ordinary citizens mix 'creating' and 're-using' content. Copyright can only retain its legal shape if it's recognizable to this kind of users, an issue that Wikimedia Foundation projects have to deal with on a daily basis.

(2) Should there be encouragement, guidelines or model licenses for contractual arrangements between right holders and users on other aspects not covered by copyright exceptions?

In any case we would plead for the encouragement of free licenses. Development of free licenses such as GFDL and Creative Commons is currently taking place without direct governmental intervention or regulation. This is a flexible modus operandi which respects that the success of such a license cannot be enforced. It is however contingent upon acceptance by creators and re-users all over the world. It is fully plausible that this modus operandi will lead to closer cooperation on licensing by organizations such as the Free Software Foundation and Creative Commons.

Publicly financed material being available under a fitting free license would be an important stimulating factor for the knowledge economy, especially for small-scale businesses. In this way, innovative companies would be able to use existing material as a basis for a new product or service. The same goes for private persons, for example within the projects of the Wikimedia Foundation. An example of this kind of development would be the availability of mapping resources for everyone under a free license.

Reserving copyrights on publicly financed works should only be possible as an exemption, to be expressly decided upon by parliaments on a case-by-case basis. Employees of publicly financed organizations should have the fundamental right to publish their work under a free license.

(3) Is an approach based on a list of non-mandatory exceptions adequate in the light of evolving Internet technologies and the prevalent economic and social expectations?

The Green Paper itself already mentions the growth of cross-border information exchange. For the Wikimedia projects, which are not limited to national borders, these differences in national legislation are often hard to cope with. A reasonable solution would be that if an expression is legally published somewhere in the European Union under a copyright limitation, its use of that on international projects cannot be contested anywhere else in the European Union.

(4) Should certain categories of exceptions be made mandatory to ensure more legal certainty and better protection of beneficiaries of exceptions?

(5) If so, which ones?

Limitations on the copyright are required with respect to:

- Works created by or in contract with public service institutions
- Orphaned works
- Works that exist in the public space (panorama right).

Exceptions: Specific issues

(6) Should the exception for libraries and archives remain unchanged because publishers themselves will develop online access to their catalogues?

The interests of libraries and archives can concur with those of Wikimedia projects. Wikimedia contributors and readers are also users of libraries and archives and, in that respect, have an interest in their ability to function properly. Libraries and archives have a broad public function. It is incorrect to approach their task only from the industrial society, which is characterized by a clear separation between a vast number of consumers and a selected group of producers which have a main interest in the exclusion of use without payment. The knowledge society is, for an important part, supported by people and organizations which are both consumer and producer and see an interest in the free sharing of information. They are equally entitled to high quality legal protection.

(7) In order to increase access to works, should publicly accessible libraries, educational establishments, museums and archives enter into licensing schemes with the publishers? Are there examples of successful licensing schemes for online access to library collections?

Due to a lack of harmonization, the present situation can lead to confusing situations on allowed re-use of material that falls into the public domain due to expiration. At this point active public education is desired. There have been cases in which public institutions, referring to the copyright, requested payment for the mere reproduction of works which are no longer protected by copyright itself. For this type of works license arrangements are therefore not necessary.

In view of the public function that libraries, educational organizations, museums and archives have in the knowledge society, it is of great interest that these institutions and their users also create some space for the use and re-use of their material. One might think of metadata, citations, article summaries, images in limited resolution or samples that could be released into the public domain or under a free license. This is even more important when one thinks of material that is already part of the public domain. It is neither logical nor acceptable that publicly financed institutions make unprotected material practically inaccessible to the public.

Projects such as Wikisource are explicitly directed towards the disclosure of important source material. As a matter of fact, the free licenses used in these environments are examples of the disclosure of information. Often further efforts are required to make a work really accessible. License arrangements by publishers, which practically exclude this type of projects, are therefore counter-productive.

(8) Should the scope of the exception for publicly accessible libraries, educational establishments, museums and archives be clarified with respect to:

- (a) Format shifting;*
- (b) The number of copies that can be made under the exception;*
- (c) The scanning of entire collections held by libraries;*

(9) Should the law be clarified with respect to whether the scanning of works held in libraries for the purpose of making their content searchable on the Internet goes beyond the scope of current exceptions to copyright?

(10) Is a further Community statutory instrument required to deal with the problem of orphan works, which goes beyond the Commission Recommendation 2006/585/EC of 24 August 2006?

Yes. Copyright also intends to facilitate the spread of works. In this respect current regulation is counter-productive. This leads to works being forgotten, which does not serve the interests of creators as well. A solution would be to attach the automatic copyright to a shorter term of protection and make extension dependent upon registration.

There should be a procedure, by which after sufficient research it would be easily possible to license republication of an orphan work (a work of which no copyright holder is known). If a 'share-alike' clause is applied, the copyright holder, if he/she would show up again after all, could even benefit from this: if the work generates more attention in this way, the chance would exist that some parties would like to use it as a part of exclusive productions, and would approach this copyright holder for a license.

The extension of the protection term of copyright enlarges the problem of orphan works. Due to the longer term, the effort required to make the work accessible to current users increase because of changes in fields such as spelling and technology. At the same time it becomes harder and harder to find the copyright holder. Cultural heritage that is less popular therefore runs the risk of becoming practically inaccessible. The advantages that a small group of copyright holders would experience from a longer term of protection do not compensate for the societal disadvantage of the inaccessibility of a much larger number of less known works.

(11) If so, should this be done by amending the 2001 Directive on Copyright in the information society or through a stand-alone instrument?

Above all, there should be legal certainty for normal citizens which act bona fide. On this matter, the level of enforcement is often more important than the actual legislation.

(12) How should the cross-border aspects of the orphan works issue be tackled to ensure EU-wide recognition of the solutions adopted in different Member States?

If a work is legally published somewhere in the European Union on a cross-border medium, it should not be possible to challenge this in another member state.

The exception for the benefit of people with a disability

(13) Should people with a disability enter into licensing schemes with the publishers in order to increase their access to works? If so, what types of licensing would be most suitable? Are there already licensing schemes in place to increase access to works for the disabled people?

The power of free licenses allowing derivative works is that they allow access towards people with a handicap in a non-discriminatory way towards expressions of the work. This leads to an extensive package, which can be used by different providers and technologies in free competition. The licenses on the Wikimedia projects allow everybody to adapt them towards the needs of specific target groups. As long as this result is again available under a free license, this can be exploited both ideally as commercially.

(14) Should there be mandatory provisions that works are made available to people with a disability in a particular format?

A free license that allows derivative works is much more efficient and sustainable than the mandatory prescription of formats.

(15) Should there be a clarification that the current exception benefiting people with a disability applies to disabilities other than visual and hearing disabilities?

A free license that allows derivative works is much more efficient and sustainable than the listing of handicaps.

(16) If so, which other disabilities should be included as relevant for online dissemination of knowledge?

(17) Should national laws clarify that beneficiaries of the exception for people with a disability should not be required to pay remuneration for using a work in order to convert it into an accessible format?

(18) Should Directive 96/9/EC on the legal protection of databases have a specific exception in favour of people with a disability that would apply to both original and sui generis databases?

Dissemination of works for teaching and research purposes

(19) Should the scientific and research community enter into licensing schemes with publishers in order to increase access to works for teaching or research purposes? Are there examples of successful licensing schemes enabling online use of works for teaching or research purposes?

Education and research are excellent examples of areas in which the separation between copyright owners and content users is not clear. Teachers are historically also the producers of teaching material. Education therefore has a large interest in leeway offered to end users (see question 24). Not only Wikipedia and Wiktionary are built upon free licenses, but also Wikibooks and Wikiversity which are specifically targeted towards educational goals. This approach also contributes to the empowerment and engagement of people around the world to collect and develop educational content under a free content license, one of the goals of the Wikimedia Foundation. The advantage of free licenses is that they avoid the excessive bureaucracy arising from the demand of remunerations. Where these are used, it seems fair to tie them to a reasonable time frame, after which the work would become freely usable.

(20) Should the teaching and research exception be clarified so as to accommodate modern forms of distance learning?

(21) Should there be a clarification that the teaching and research exception covers not only material used in classrooms or educational facilities, but also use of works at home for study?

(22) Should there be mandatory minimum rules as to the length of the excerpts from works which can be reproduced or made available for teaching and research purposes?

(23) Should there be a mandatory minimum requirement that the exception covers both teaching and research?

User-created content

(24) Should there be more precise rules regarding what acts end users can or cannot do when making use of materials protected by copyright?

No. The development of precise rules will lead to undue formalization that in itself is detrimental to the knowledge economy. Within continental European copyright there should be an open system of limitations for end users, like within the Anglo-American fair use doctrine. The legal uncertainty caused by this difference impedes the world wide collaboration of end users. In any case there should be a provision by which the legislature can declare null and void any unilateral contractual clause that unduly restricts public interests also protected by copyright.

A possible approach might be to broaden existing copyright limitations, like these regarding citation and reproduction of objects in the public domain. To enhance legal certainty it would be advisable to stimulate the development of community standards and procedures ("wizards") that, without risking liability for breaching copyright, foster collaboration and re-use.

(25) Should an exception for user-created content be introduced into the Directive?

This question prepositions an assumption that disagrees with the development of the knowledge society. This development relies to a large extent on people and organizations which are concurrently rights holder and end user, choosing equality as a base for sharing their works. Some results of these forms of collaborative peer production, for instance some Wikimedia projects, have shown to meet or even surpass professional products and distribution methods of traditional publishers. A future-oriented framework for copyright protection should also foster these of kind of collaborations and not limit itself to the traditional creator-consumer dichotomy. Stakeholders in collaborative peer production projects do however have an interest in an expansion of the rights of re-use as presently permitted in legal limitations on copyright (see question 24).

Concluding

The changes in methods by which works are created and in the public perception of copyright require a different approach of the copyright legislation that should foster the conservation, development and dissemination of knowledge and culture. Copyright legislation should give a positive impulse to the development of these goals. The exclusivity upon which current copyright legislation is based is no longer always beneficial and can even be counter-productive. Copyright legislation should be based less upon exclusivity and more upon the sharing and development of material amongst authors. The sharing of knowledge and culture is of fundamental importance towards the knowledge society.

Signature

Vereniging Wikimedia Nederland hopes to have contributed usefully in the discussion on this topic within the European Union.

With kind regards,
Ellywa
Chair of Vereniging Wikimedia Nederland

This reaction has been created in cooperation with the members of "Groep Groenboek", and is available under the GNU Free Documentation License (GFDL). The content of this letter can therefore be used without prior permission if the derivative also falls under the GFDL and if the main authors are mentioned. The license can be found here: <http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>. The authors of this letter are to be found in the history of the article Groep Groenboek on the Wikimedia Nederland website, see http://nl.wikimedia.org/w/index.php?title=Groep_Groenboek&action=history